

Bruselj, 10. maj 2021
(OR. en)

8396/21

COPS 174
POLMIL 61
CIVCOM 72
EUMC 98
CFSP/PESC 447
CSDP/PSDC 228
HYBRID 24
DISINFO 11

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	8280/21
Zadeva:	Sklepi Sveta o varnosti in obrambi

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o varnosti in obrambi, ki jih je Svet odobril na seji 10. maja 2021.

SKLEPI SVETA O VARNOSTI IN OBRAMBI

1. Svet ob opozarjanju na svoje sklepe o varnosti in obrambi z dne 17. junija 2020 ter izjavo članov in članic Evropskega sveta z dne 26. februarja 2021 ostaja odločen nadaljevati izvajanje agende Unije za varnost in obrambo, da bi tako zavzeli večjo odgovornost za svojo varnost. EU je zavezana izvajanju strateške agende 2019–2024, in sicer z bolj strateškim ukrepanjem in povečanjem zmogljivosti EU za samostojno delovanje. Natančneje, zavzemala se bo za svoje interese in vrednote, okrepila bo svojo odpornost in pripravljenost za učinkovito obravnavo vseh varnostnih groženj in izzivov ter spodbujala mir in varnost. EU ostaja zavezana krepitvi svoje sposobnosti za ukrepanje kot sila, ki zagotavlja svetovno varnost prek svojega operativnega delovanja, zlasti misij in operacij SVOP, pa tudi poglobljanju varnostnega in obrambnega sodelovanja med državami članicami, povečanju naložb v obrambo ter krepitvi razvoja civilnih in vojaških zmogljivosti in operativne pripravljenosti v Uniji. Unija prav tako ostaja zavezana tesnemu sodelovanju s svojimi partnerji, zlasti ključnimi mednarodnimi organizacijami in ključnimi regionalnimi partnerji. Močnejša EU na področju varnosti in obrambe bo v korist globalnemu in čezatlantskemu sodelovanju na podlagi na pravilih temelječega mednarodnega reda, v središču katerega so ZN, in učinkovitemu multilateralizmu. Svet ponovno poudarja svojo zavezo tesnemu sodelovanju z Natom v skladu z izjavo članov in članic Evropskega sveta z dne 26. februarja 2021.

Svet ob povečani globalni nestabilnosti poudarja, da so bili sprejeti znatni ukrepi, ter izpostavlja tudi potrebo po izvedbi vseh nalog in pobud, ki so bile uvedene zlasti od leta 2016 kot nadaljnje ukrepanje na podlagi globalne strategije EU, pa tudi po okrepitvi politik, orodij in instrumentov EU na področju varnosti in obrambe.

2. Svet pozdravlja trenutna prizadevanja za ambiciozen in uporaben strateški kompas, pri katerem bi čim boljše izkoristili celoten nabor orodij EU, vključno s civilnimi in vojaškimi politikami, orodji in instrumenti. Strateški kompas bo namenjen okrepitvi in usmerjanju izvajanja ravni ambicij na področju varnosti in obrambe, dogovorjene novembra 2016 v okviru globalne strategije EU. Ta prizadevanja prispevajo k nadaljnjemu razvoju skupne evropske varnostne in obrambne kulture, ki temelji na naših skupnih vrednotah in ciljih, ter upoštevanju specifične narave varnostnih in obrambnih politik držav članic. V strateškem kompasu bodo v ta namen opredeljene politične usmeritve in konkretni cilji za naslednjih pet do deset let na področjih, kot so krizno upravljanje, odpornost, razvoj zmogljivosti in partnerstva. Vključeval bo posebne časovne okvire za prispevanje k hitremu izvajanju in omogočanje rednega pregleda na politični ravni.
3. Svet v zvezi s tem priznava, da prva celovita vsesplošna analiza ogroženosti EU, ki jo je izvedla Enotna zmogljivost EU za analizo obveščevalnih podatkov na podlagi temeljitih prispevkov obveščevalnih služb držav članic in ki je bila državam članicam predstavljena novembra 2020, skupaj z drugimi vložki zagotavlja pomemben prispevek za razvoj strateškega kompasa. Priznava, da bi ta prva dragocena izkušnja in spoznanja na njeni podlagi morala privedi do rednejšega in celovitega procesa analiz obveščevalnih podatkov v zvezi z grožnjami in izzivi za EU, in sicer na podlagi prostovoljnih prispevkov držav članic. Svet izpostavlja pomen trenutnih neformalnih razmislekov med državami članicami, ki potekajo v okviru faze strateškega dialoga. Visokega predstavnika poziva, naj novembra 2021 predloži prvi osnutek strateškega kompasa za razpravo v Svetu, da bi ga države članice sprejele marca 2022, v skladu z izjavo članov in članic Evropskega sveta z dne 26. februarja 2021.

4. Svet ob opozarjanju na dragoceno podporo, ki jo oborožene sile držav članic EU zagotavljajo civilnim oblastem v razmerah pandemije zaradi COVID-19, izpostavlja pomen civilno-vojaškega usklajevanja v podporo pomoči pri nesrečah in humanitarni pomoči. ESZD in službe Komisije poziva, naj še naprej prispevajo k splošni pripravljenosti in odpornosti EU, zlasti v okviru civilne zaščite, ob spoštovanju pristojnosti držav članic in obstoječih mandatov ter na podlagi opravljenega dela in ob upoštevanju nadaljnjih prispevkov in smernic, ki naj bi jih zagotovile države članice.
5. Svet ob ponovnem poudarjanju medsebojne pomoči in solidarnosti v skladu s členom 42(7) PEU in členom 222 PDEU pozdravlja trenutna prizadevanja in napredek pri doseganju okrepljenega skupnega razumevanja v zvezi z izvajanjem člena 42(7) PEU, zlasti prek simulacijskih vaj in političnih razprav na podlagi različnih scenarijev. Z zanimanjem pričakuje dokument, v katerem bodo zbrana spoznanja, pridobljena med temi vajami in političnimi razpravami na podlagi različnih scenarijev, ter ki naj bi bil državam članicam predstavljen pred koncem leta. Svet poziva k nadaljnjemu razmisleku in vajam, tudi v zvezi s kibernetško razsežnostjo, kar bi izkazovalo solidarnost med državami članicami. Opozarja, da obveznosti držav članic, ki izhajajo iz člena 42(7) PEU, ne vplivajo na posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic. Opozarja tudi, da Nato ostaja temelj kolektivne obrambe držav, ki so njegove članice.

6. Svet ponovno izpostavlja vpliv okoljskih vprašanj in podnebnih sprememb na varnost in obrambo ter poziva k celovitemu izvajanju skupnega časovnega načrta za podnebne spremembe in obrambo v skladu s sklepi Sveta o podnebni in energetske diplomaciji z dne 25. januarja 2021. Svet v zvezi s tem ponovno potrjuje potrebo po tesnem sodelovanju z državami članicami in izkoriščanju možnosti za tesnejše sodelovanje z ustreznimi mednarodnimi partnerji, kot so ZN, Nato, OVSE in Afriška unija (AU). Države članice spodbuja, naj k temu prispevajo s konkretnimi ukrepi, ter poziva visokega predstavnika, tudi v njegovi funkciji podpredsednika Komisije in vodje Evropske obrambne agencije, naj v prvi polovici leta 2022 predloži prvo letno poročilo o procesu izvajanja.
7. Svet ponovno poudarja svojo zavezanost akcijskemu načrtu EU za ženske, mir in varnost. Še naprej bo spodbujal izvajanje Resolucije Varnostnega sveta ZN 1325 ter na tej podlagi vključeval razsežnost spola v vse civilne in vojaške ukrepe v okviru SVOP, s posebnim poudarkom na številu žensk na vseh funkcijah, vključno z vodstvenimi položaji. Svet prav tako izpostavlja svojo zavezanost akcijskemu načrtu EU za človekove pravice in demokracijo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zaščiti civilistov in zaščiti otrok v oboroženih spopadih v skladu z zadevnimi smernicami, tudi v misijah in operacijah SVOP.

Krepitev civilnega in vojaškega operativnega udejstvovanja Unije

8. EU je v zadnjih letih znatno okrepila svojo operativno zmogljivost in učinek. Svet poudarja ključen prispevek enajstih civilnih in šestih vojaških misij in operacij SVOP k mednarodnemu miru in varnosti v okviru celostnega pristopa EU k zunanjim konfliktom in krizam in s tem k varnosti Unije ter njenih državljanov in državljanek. Poziva k nadaljnjemu povečanju trdnosti in prožnosti civilnih in vojaških operativnih zavez EU za povečanje njihove učinkovitosti, pa tudi za zagotovitev povečane pripravljenosti civilnih in vojaških zmogljivosti EU za odzivanje na hude krize. Prav tako ponovno poudarja in izpostavlja veliko potrebo in odgovornost držav članic, da zagotovijo zadostna sredstva in osebje za vse civilne in vojaške misije in operacije SVOP, da bi omogočili učinkovito izvajanje njihovih mandatov in verodostojnost ukrepanja EU, ter poziva k nadaljnji preučitvi razvoja spodbud za izboljšanje oblikovanja sil.

Svet tudi poziva k nadaljnjim prizadevanjem za zagotovitev, da bo lahko EU v celotnem spektru nalog kriznega upravljanja izvajala vrste misij in operacij SVOP, opisane v ravni ambicij iz leta 2016, pa tudi k nadaljnjemu razmisleku o morebitni uporabi člena 44 PEU in preučitvi možnosti za pravočasen in učinkovit postopek odločanja. Spodbuja k tesnejšemu sodelovanju, usklajevanju in oblikovanju povezav med operativnim udejstvovanjem držav članic ter misijami in operacijami SVOP, ob upoštevanju mandatov in ciljev EU, pa tudi postopkov odločanja EU, ter poziva k večjemu razmisleku o tej temi.

9. Svet pozdravlja trenutni proces izvajanja robustnejšega mandata misije EUTM Mali ter njeno tesnejše sodelovanje z misijama EUCAP SAHEL Mali in EUCAP SAHEL Niger, v skladu z regionalizacijo civilnih in vojaških ukrepov v sklopu SVOP na območju Sahela, pa tudi prizadevanj v širšem okviru koalicije za Sahel. Izpostavlja, da je treba lokalnim partnerjem v središču Malija in Burkini Fasu, pa tudi v Nigru, prednostno zagotoviti hitro konkretno pomoč. Svet pozdravlja tudi vključitev skupne projektne skupine za posebne operacije Gazelle v okvir misije EUTM Mali. Poziva k vključevanju nalog usmerjanja v vojaške misije usposabljanja v okviru SVOP, kjer je to ustrezno.

Svet v skladu s sklepi Sveta o Afriškem rogu ponovno poudarja zavezo EU k uporabi celotnega razpona njenih orodij in politik v podporo njenim strateškim prednostnim nalogam v regiji. V zvezi s tem izpostavlja prispevek okrepljenega mandata misije EUNAVFOR Atalanta k trajni zavezanosti EU miru in varnosti na Afriškem rogu, ponovno poudarja nujno potrebo po podpori misiji EUTM Somalia s predvidenimi zmogljivostmi, da bi ji omogočili izpolnitev njenega mandata. Priznava tudi pomen nadaljnje prisotnosti operacije EUFOR Althea v Bosni in Hercegovini. Svet pozdravlja tudi nadaljnje podaljšanje mandata misije EUAM Ukraine za tri leta in okrepljeni prispevek njenih štirih območnih uradov. Prav tako pozdravlja obnovitev mandata misije EUMM Georgia, zlasti okrepitev njenih analitičnih zmogljivosti.

10. Svet pozdravlja podaljšanje mandata operacije EUNAVFOR MED Irini za dve leti do 31. marca 2023. Operacija Irini bo v skladu z zadevnimi resolucijami Varnostnega sveta ZN še naprej prispevala k izvajanju embarga ZN na orožje za Libijo ter si prizadevala za odvrčanje od tihotapljenja orožja, pri čemer bo nepristransko in učinkovito izvajala inšpekcijske preglede in spremljala sumljive dejavnosti.¹ Svet v zvezi s tem poudarja pomen RVSN 2570, pa tudi podaljšanja veljavnosti Resolucije Varnostnega sveta ZN 2292(2016). Vse države zastav poziva, naj ukrepajo v dobri veri in sodelujejo pri inšpekcijskih pregledih, opravljenih s sredstvi operacije, vse države pa tudi poziva, naj okrepijo svoja prizadevanja za učinkovito preprečevanje kršitev embarga. Izpostavlja svojo odločenost, da bo po najboljših močeh prispeval k učinkovitemu uveljavljanju Resolucije VSZN 2292 in nadaljnjih resolucij, ter ESZD poziva, naj v sodelovanju z operacijo Irini dodatno okrepi strateško komuniciranje. Svet ponovno poudarja ponudbo in pripravljenost EU za prispevanje k izgradnji zmogljivosti in usposabljanju libijske obalne straže in mornarice prek operacije Irini, med drugim pa tudi skrbniškega sklada EU za krizno upravljanje v Afriki, ki vključuje tudi program Komisije za podporo integriranemu upravljanju meja in migracij v Libiji. Svet ponavlja zavezo EU, da bo prek celostnega pristopa EU še naprej podpirala mirovni proces pod vodstvom ZN. Pozdravlja tudi stalno prisotnost misije EUBAM Libya v tej državi ter prizadevanja in dosežke misije v podporo libijskim oblastem na področju upravljanja meja, kazenskega pregona in kazenskega pravosodja.

¹ V skladu z RVSN 1970 (2011) in nadaljnjimi resolucijami, vključno z RVSN 2292 (2016) in RVSN 2526 (2020).

11. Svet ob ugotavljanju, da je povezava med vidiki notranje in zunanje varnosti postala vse pomembnejša, poziva k okrepljenim prizadevanjem za izboljšanje sinergij med notranjimi in zunanjimi politikami EU ter med akterji na področju SVOP in PNZ. Poudarja tudi pomen izboljšanja poznavanja razmer in odzivnosti EU v vseh fazah konfliktov – od zgodnjega opozarjanja in preprečevanja konfliktov do kriznega upravljanja, stabilizacije in utrjevanja miru. Svet pozdravlja tudi trenutna prizadevanja za izboljšanje odpornosti misij in operacij SVOP ter zmožnosti za boj med drugim proti hibridnim grožnjam, kibernetiskim napadom in dezinformacijskim kampanjam, zlasti v okoljih, v katerih se varnostne razmere slabšajo, ter poziva k usklajenim strategijam komuniciranja, pa tudi k okrepljenemu civilnemu in vojaškemu usklajevanju in sodelovanju, tudi na področjih, kot sta medicinska evakuacija in strateška evakuacija.
12. Svet pozdravlja vzpostavitev evropskega mirovnega instrumenta in njegov prihodnji prispevek h krepitvi vloge EU kot sile, ki zagotavlja svetovno varnost z omogočanjem celovite vojaške in obrambne podpore partnerjem ter zapolnjevanjem obstoječih vrzeli na področju izgradnje zmogljivosti, med drugim zlasti z zagotavljanjem vojaške opreme v njegovem dogovorjenem okviru. Opozarja tudi na globalno geografsko področje uporabe evropskega mirovnega instrumenta ter pomen zagotavljanja kontinuitete in skladnosti z obstoječimi ukrepi, pa tudi uvedbe novih ukrepov, v skladu s celostnim pristopom EU. Ukrepe pomoči bodo spremljale sorazmerne temeljite ocene tveganja in močni zaščitni ukrepi, obenem pa bo ohranjena zmožnost hitrega odzivanja na konflikte in krize. Svet poziva k hitri operacionalizaciji evropskega mirovnega instrumenta ter poziva države članice in visokega predstavnika, naj ob podpori ESZD predstavijo predloge za ukrepe pomoči, in sicer ob ustreznem upoštevanju prednostnih nalog EU za ukrepanje, kot sta jih opredelila Evropski svet in Svet, da bi se lahko prvi ukrepi pomoči izvajali od julija 2021 naprej. Svet opozarja, da je cilj evropskega mirovnega instrumenta krepitev zmožnosti partnerskih držav, da preprečujejo krize in se nanje odzivajo, ter prispevanje k njihovi odpornosti, da bi jim omogočili, da bolje zaščitijo svoje prebivalstvo. Svet izpostavlja, da evropski mirovni instrument med drugim podpira vojaške vidike mirovnih operacij, vendar opozarja, da ne bo financiral zmogljivosti, ki prejemajo sredstva v okviru proračuna Unije, ter da bo instrument NDICI – Evropa v svetu ključnega pomena za največjo možno podporo ukrepom, povezanim

z razvojem in sodelovanjem na področju miru in varnosti, vključno z uporabo njegovih stebrov in načinov delovanja, zlasti pomoči za izgradnjo zmogljivosti vojaških akterjev v podporo razvoju in varnosti za razvoj. Da bi dodatno okrepili celostni pristop EU, poziva k tesnemu in rednemu usklajevanju med Svetom, ESZD in Komisijo, da bo zagotovljeno dopolnjevanje in preprečeno podvajanje ali vrzeli, zlasti med NDICI in evropskim mirovnim instrumentom.

13. Svet izpostavlja potrebo po učinkovitejšem načrtovanju in poveljevanju EU. V zvezi s tem ponovno poudarja pomen vojaške zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (MPCC). Svet opozarja na potrebo po zagotovitvi ustreznega števila osebja prek prispevkov držav članic in po čimprejšnji obravnavi preostalih infrastrukturnih potreb in potreb po varnem komuniciranju za MPCC. Svet se bo temu vprašanju ponovno posvetil najpozneje do novembra 2021 s ciljem dosege dogovora o nadaljnjem ukrepanju.

Izpostavlja tudi pomen civilne zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (CPCC) ter širših prizadevanj za okrepitev vloge EU kot civilne in vojaške sile, ki zagotavlja varnost, tudi prek skupne podporne koordinacijske celice (JSCC).

14. Svet priznava tudi, da je civilno krizno upravljanje bolj pomembno kot kadarkoli prej glede na njegov pomemben prispevek k reformi varnostnega sektorja, stabilnosti in pravni državi, kar pomaga tudi spodbujati lokalno prevzemanje odgovornosti s strani držav gostiteljic. Svet pozdravlja splošen napredek, dosežen pri izvajanju pakta o civilnih vidikih SVOP, katerega cilj je, da civilni vidiki SVOP postanejo zmogljivejši, učinkovitejši, prožni, odzivni in bolj povezani z drugimi akterji EU. Priznava tudi pozitiven napredek, ki so ga dosegli ESZD in službe Komisije na ravni EU in države članice na nacionalni ravni, ter poziva k bolj strukturiranemu in strateškemu procesu razvoja civilnih zmogljivosti, tudi z ustreznim usposabljanjem in krepitevijo civilno-vojaških sinergij. Svet opozarja na potrebo po povečanju prepoznavnosti civilnih vidikov SVOP, pa tudi po okrepitvi prizadevanj za izboljšanje vzajemno koristnih partnerstev z zadevnimi mednarodnimi organizacijami in partnerskimi državami, ki si z EU delijo vrednote in cilje, in sicer ob polnem spoštovanju institucionalnega okvira EU.

Svet ob pričakovanju letne pregledne konference, ki bo novembra 2021, poudarja potrebo po tem, da si države članice, ESZD in službe Komisije še naprej prizadevajo za celovito uveljavitev pakta o civilnih vidikih SVOP do začetka poletja 2023, ob osredotočanju na vmesne faze za leto 2021, o katerih se je Svet dogovoril decembra 2020. Svet priznava, da bodo z uveljavitvijo pakta o civilnih vidikih SVOP prav tako postavljeni temelji za nadaljnje delo, tudi v zvezi s civilnim kriznim upravljanjem po letu 2023.

15. Svet kot del krepitve varnostnega in obrambnega sodelovanja ter kriznega upravljanja EU izpostavlja prizadevanja Evropske akademije za varnost in obrambo za spodbujanje boljšega razumevanja SVOP kot sestavnega dela SZVP med državami članicami na področju usposabljanja in izobraževanja o SVOP, tudi z zagotavljanjem usposabljanja pred napotitvijo na misije in operacije SVOP ter s konvergenco pristojnosti civilnih strokovnjakov in vojaških častnikov.

Krepitev obrambnih pobud EU

16. Svet pričakuje nadaljnje izvajanje stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) v skladu s smernicami, zagotovljenimi v okviru strateškega pregleda PESCO novembra 2020, zlasti z zadevnim priporočilom Sveta, ki podrobneje določa natančnejše cilje za izpolnjevanje bolj zavezujočih obveznosti. Z zanimanjem pričakuje revizijo sklepa Sveta o določitvi skupnih pravil za upravljanje projektov PESCO do novembra 2021. Izpostavlja pomen zagotavljanja, da bodo trenutni projekti PESCO prinesli konkretne rezultate ali dosegli polno operativno zmogljivost pred koncem naslednje faze PESCO (2021–2025)². Strinja se, da obstaja potreba po tem, da države članice, ki sodelujejo v PESCO, izboljšajo izpolnjevanje vseh bolj zavezujočih obveznosti, s posebnim poudarkom na pristopu sodelovanja in operativni pripravljenosti, in pričakuje nove ambiciozne projekte v okviru PESCO do novembra 2021, pri čemer bi upoštevali ugotovitve in priporočila iz usklajenega letnega pregleda na področju obrambe za odpravo pomanjkljivosti na operativnem področju in področju zmogljivosti, pa tudi letno poročilo visokega predstavnika o PESCO na podlagi nacionalnih načrtov izvajanja, ki naj bi bilo predstavljeno do julija 2021.

² Projekti iz Dodatka 2 k prilogi k sklepom Sveta o strateškem pregledu PESCO za leto 2020.

Svet poleg tega pozdravlja povabilo Kanadi, Norveški in Združenim državam k sodelovanju v projektu PESCO o vojaški mobilnosti v skladu s tremi sklepi, ki jih je sprejel in v katerih je potrjeno, da njihovo sodelovanje v tem projektu izpolnjuje splošne pogoje, pod katerimi so lahko tretje države izjemoma povabljene k sodelovanju v posameznih projektih PESCO, kot je določeno v Sklepu (SZVP) 2020/1639 z dne 5. novembra 2020. Partnerji, ki izpolnjujejo te splošne pogoje, bi lahko bili v prihodnje izjemoma povabljeni k sodelovanju v posameznih projektih PESCO v skladu s postopkom povabila iz Sklepa (SZVP) 2020/1639, tudi s soglasno odločitvijo Sveta.

17. Svet pozdravlja hiter začetek izvajanja evropskega programa za razvoj obrambne industrije, zlasti financiranje šestnajstih projektov na podlagi razpisov za zbiranje predlogov iz leta 2019, vključno z devetimi, ki so povezani s projekti PESCO, kar odraža večjo skladnost med obrambnimi pobudami EU. Svet prav tako med drugim z zanimanjem pričakuje hitro sprejetje odločitve o oddaji javnih naročil na podlagi razpisov za zbiranje predlogov iz leta 2020, pozdravlja napredek pri izvajanju pripravljalnega ukrepa Unije o raziskavah na področju obrambe in zagon projektov o prelomnih tehnologijah. Pozdravlja tudi sprejetje uredbe o Evropskem obrambnem skladu in z zanimanjem pričakuje sprejetje ambicioznega letnega delovnega programa za leto 2021, ki bo skladen s prednostnimi nalogami EU na področju razvoja zmogljivosti iz načrta za razvoj zmogljivosti. Evropski obrambni sklad je ključnega pomena za podpiranje konkurenčnosti, učinkovitosti in inovacijske zmogljivosti tehnološke in industrijske baze evropske obrambe po vsej Uniji, čezmejnega sodelovanja, prelomnih tehnologij in čezmejnega udejstvovanja malih in srednjih podjetij (MSP). Svet spodbuja Komisijo, naj olajša dostop MSP in netradicionalnim dobaviteljem, pa tudi pospeši naložbe v obrambno dobavno verigo. Države članice in zadevne institucije tudi poziva, naj nadaljujejo svoje delo na področju krepitve in izboljševanja zanesljivosti dobave za obrambne proizvode in tehnologije.

18. Svet pozdravlja akcijski načrt o sinergijah med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo, ki ga je predstavila Komisija ter ki upošteva pravne podlage in različno naravo zadevnih programov in pobud EU, vključno s civilno naravo vesoljskega programa EU. Hiter začetek celovitega izvajanja tega akcijskega načrta v tesnem sodelovanju z zadevnimi deležniki in na podlagi vključenosti vseh držav članic bo EU pomagala ohraniti njeno tehnološko prednost, saj bo strateška industrijska in tehnološka baza konkurenčnejša, tudi na področju varnosti in obrambe, zagonska podjetja, MSP in raziskovalno-tehnološke organizacije pa bodo imele dejavnejšo vlogo. Svet prav tako z zanimanjem pričakuje prihodnji časovni načrt Komisije za ključne tehnologije na področju varnosti in obrambe, vključno z možnostmi za spodbujanje raziskav, razvoja tehnologij in inovacij ter zmanjšanje naših strateških odvisnosti od kritičnih tehnologij in vrednostnih verig. Svet se zavzema za takšne možnosti, ki bi v čim večji meri vključile spoznanja, pridobljena iz izvajanja pripravljalnega ukrepa Unije o raziskavah na področju obrambe, evropskega programa za razvoj obrambne industrije oziroma Evropskega obrambnega sklada. V zvezi s tem bi lahko koristen prispevek zagotovila prizadevanja Evropske obrambne agencije (EDA) na področju kritičnih tehnologij, tudi prek krovnega strateškega raziskovalnega programa in ključnih strateških dejavnosti. Svet poziva tudi k okrepitvi vloge, ki jo ima EDA pri pospeševanju obrambnih inovacij, vključno s prelomnimi tehnologijami, in v ta namen poziva visokega predstavnika/vodjo Evropske obrambne agencije, naj do konca leta 2021 predstavi možnosti na tem področju. Svet države članice in zadevne institucije EU spodbuja, naj nadaljujejo svoje delo na področju krepitve in izboljševanja zanesljivosti dobave za obrambne proizvode in tehnologije. Evropsko investicijsko banko spodbuja, naj preuči nadaljnje ukrepe za podporo naložbam v raziskave in razvojne dejavnosti na področju obrambe.
19. Svet ob ponovnem poudarjanju pomena zagotavljanja skladnosti med različnimi pobudami EU na področju obrambe ter ob upoštevanju njihovega različnega značaja in ločenih pravnih podlag poziva visokega predstavnika, tudi v njegovi funkciji podpredsednika Komisije in vodje Evropske obrambne agencije, naj do poletja 2021 pripravi tretje poročilo o medsebojnih vplivih, medsebojnih povezavah in skladnosti med pobudami EU na področju obrambe (usklajeni letni pregled na področju obrambe, PESCO, Evropski obrambni sklad).

Krepitev odpornosti in zagotavljanje evropskega dostopa do globalnih dobrin

20. Svet izpostavlja potrebo po nadaljnji krepitvi odpornosti Unije in držav članic, pa tudi njihove zmožnosti za boj proti hibridnim grožnjam, vključno z dezinformacijami, prek izvajanja ustreznih ukrepov tudi v okviru strategije za varnostno unijo, strategije za kibernetko varnost in akcijskega načrta za evropsko demokracijo, pri čemer je treba zagotavljati usklajeno in integrirano uporabo obstoječih in morebitnih novih orodij za boj proti hibridnim grožnjam na ravni EU in ravni držav članic, ter po izboljšanju pripravljenosti, situacijskega zavedanja in avtonomnih analitičnih zmogljivosti EU in pomoči pri okrepitvi odpornosti partnerjev. Svet ostaja zavezan preučitvi morebitnih odzivov na področju hibridnih groženj, med drugim vključno s tujim vmešavanjem in operacijami vplivanja, kar lahko zajema preventivne ukrepe, pa tudi povzročanje stroškov sovražnim državnim in nedržavnim akterjem. Priznava tudi, da je treba v okviru prava EU in nacionalnega prava poskrbeti za večjo varnost, kar zadeva telekomunikacije in neposredne tuje naložbe. Svet pričakuje napredek pri izvajanju pobud v okviru strategije za varnostno unijo o boju proti hibridnim grožnjam, kot so vključevanje s tem povezanih vidikov v oblikovanje politik, določitev sektorskih izhodišč za odpornost in spletna platforma za ukrepe na ravni EU za boj proti hibridnim grožnjam ter zadevni pravni dokumenti. Seznanjen je z dejstvom, da je v strategiji EU za varnostno unijo hibridna fuzijska celica Obveščevalnega in situacijskega centra EU priznana kot kontaktna točka za ocenjevanje hibridnih groženj, ter z zanimanjem pričakuje rezultate druge izvedbe raziskave o hibridnih grožnjah na podlagi prispevka tako držav članic kot zadevnih institucij in organov EU, pri čemer Komisijo skupaj z drugimi institucijami in organi EU poziva, naj po potrebi prispeva k raziskavi³. Svet ob opozarjanju na svoje sklepe iz junija 2020 ponovno poudarja potrebo po okrepitvi varnosti institucij in organov EU pred vsemi vrstami zlonamernih dejavnosti.

³ Ukrep 1 Skupnega okvira.

21. Svet priznava, da so globalne dobrine (vključno z vesoljem, kibernetiskim prostorom in odprtim morjem) vse bolj podvržene poskusom enostranske prilastitve, nadzorovanju in konfliktnemu vedenju, ter je zavezan zagotavljanju varnega evropskega dostopa do teh globalnih dobrin. Zato sta v zvezi s tem nujno potrebna nadaljnji razmislek oziroma znaten napredek pri prizadevanjih EU za spodbujanje interesov in vrednot EU, pa tudi na pravilih temelječega mednarodnega reda, tudi na področju varnosti in obrambe.
22. Svet ob opozarjanju na svoje sklepe iz marca 2021 o strategiji EU za kibernetisko varnost v digitalnem desetletju izpostavlja potrebo po nadaljnji krepitvi zmogljivosti EU na področju kibernetiske varnosti in kibernetiske obrambe. Z zanimanjem pričakuje prihodnji pregled okvira politike za kibernetisko obrambo ter vojaške vizije in strategije o kibernetiskem prostoru kot področju delovanja, s katerim naj bi bilo zagotovljeno, da bosta kibernetiska varnost in kibernetiska obramba v celoti vključeni na širše področje varnosti in obrambe. Poleg tega pozdravlja prizadevanja za okrepitev civilno-vojaških sinergij in usklajevanja na področju kibernetiske obrambe in kibernetiske varnosti. Nadaljnje izvajanje zbirke orodij EU za kibernetisko diplomacijo priznava kot pomemben korak za preprečevanje in prestrežanje zlonamernih kibernetiskih dejavnosti, odvrčanje od njih in odzivanje nanje. Ponovno poudarja tudi svojo zavezanost reševanju mednarodnih sporov v kibernetiskem prostoru z miroljubnimi sredstvi za zmanjšanje tveganja napačnega razumevanja, eskalacije in konfliktov, ki lahko izvirajo iz kibernetiskih incidentov. Svet poleg tega poziva k večjemu številu na scenarijih temelječih razprav, namenjenih kibernetiskim vprašanjem. Svet prav tako poudarja potrebo po nadaljevanju prizadevanj za krepitev in razvoj trdnih, varnih, odpornih, nadgradljivih in interoperabilnih tajnih in netajnih komunikacijskih in informacijskih sistemov v okviru institucij, organov in agencij EU ter z državami članicami.
23. Svet ob opozarjanju na svoje sklepe iz januarja 2021 pozdravlja zagon pilotne naloge koncepta „koordinirane prisotnosti na morju“ v Gvinejskem zalivu in bo na podlagi pridobljenih izkušenj, ki naj bi bile predstavljene maja 2021, preučil možnost uporabe tega koncepta na drugih morebitnih prihodnjih pomorskih interesnih območjih, vključno z indijsko-pacifiško regijo, v skladu s sklepi Sveta z dne 16. aprila 2021 o strategiji EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji, tudi v sodelovanju z zadevnimi partnerji. Ob upoštevanju potrebe po celoviti uveljavitvi pilotne naloge v Gvinejskem zalivu se bo izvajanju tega ponovno posvetil do januarja 2022.

Svet poleg tega poziva k nadaljnji krepitvi vloge EU kot sile, ki zagotavlja svetovno pomorsko varnost, za promocijo mednarodnega prava, zlasti Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS), za zaščito interesov EU, za varovanje pravice do plovbe, tudi z uporabo pomorskih sil držav članic EU v okviru pomorske diplomacije, ter za okrepitev pomorskega sodelovanja s partnerji v okviru strategije EU za pomorsko varnost in njenega akcijskega načrta. Izpostavlja tudi potrebo po rednejših evropskih postankih v pristaniščih po vsem svetu kot instrumentu za sodelovanje in mreženje s partnerskimi državami.

24. Svet ponovno poudarja naraščajoči pomen vesolja za avtonomijo Unije in njenih držav članic ter opozarja, da je ta strateški sektor vse bolj podvržen prezasedenosti, nesoglasjem, napetostim in konkurenci. V zvezi s tem izpostavlja varnostno razsežnost prihodnjega vesoljskega programa EU ter vlogo visokega predstavnika, držav članic in Komisije pri obravnavi s tem povezanih groženj. Svet poziva k nadaljnjemu strateškemu razmisleku o razsežnostih EU na področju vesolja ter varnosti in obrambe, pri čemer je treba upoštevati tudi civilno naravo vesoljskega programa EU. Izpostavlja tudi dragocen prispevek Satelitskega centra EU k SZVP in SVOP prek podpore na področju geoprostorskih obveščevalnih podatkov za skupnost Unije za analizo obveščevalnih podatkov, misije in operacije SVOP, zlasti operacijo Irini, ter zunanje delovanje EU, zlasti podpiranje ZN, OVSE, Organizacije za prepoved kemičnega orožja (OPCW), pa tudi za države članice.
25. Svet pozdravlja politični dogovor o Instrumentu za povezovanje Evrope 2021–2027 in z zanimanjem pričakuje prve razpise za zbiranje predlogov za projekte z dvojno rabo za nadgraditev prometne infrastrukture ter izboljšanje tako civilne kot vojaške mobilnosti. Poziva k nadaljnjemu izvajanju akcijskega načrta EU za vojaško mobilnost in pričakuje, da bo tretje skupno poročilo o napredku predloženo do konca poletja 2021. Poziva tudi k nadaljnjemu razmisleku o morebitnih ukrepih, zadevnih akterjih in novih ciljih (na področjih, kot so digitalizacija, povečanje kibernetске odpornosti prometne infrastrukture in sistemov ter uporaba umetne inteligence) za izboljšanje vojaške mobilnosti v EU in zunaj nje.

Svet prav tako pozdravlja doseženi napredek v zvezi z vojaško mobilnostjo v kontekstu PESCO, v okviru EDA, pa tudi na nacionalni ravni, ter poziva k nadaljnjim prizadevanjem za pospešitev, poenostavitev in standardizacijo postopkov ob prehodu meje z uporabo vsevladnega pristopa. Svet poleg tega poziva k večjemu številu na scenarijih temelječih razprav in vaj na področju vojaške mobilnosti.

Krepitev partnerstev

26. Svet poudarja, da partnerstva pomembno prispevajo h krepitvi zmožnosti EU za ukrepanje in imajo pomembno vlogo pri podpiranju večstranskega svetovnega reda, ki temelji na pravilih. Ponovno poudarja pomen partnerstev na področju varnosti in obrambe z mednarodnimi in regionalnimi partnerskimi organizacijami, vključno z ZN, Natom, OVSE, Afriško unijo, Ligo arabskih držav in ASEAN, ter poziva zlasti k nadaljnjemu razvoju dvostranskih odnosov s partnerskimi državami na podlagi bolj strateškega in prilagojenega pristopa ter s poudarkom na podobno mislečih partnerjih, ki imajo enake vrednote kot EU, vključno s spoštovanjem mednarodnega prava. Svet v zvezi s tem pričakuje uvedbo izboljšanih pogojev za sodelovanje tretjih držav v misijah in operacijah SVOP ob polnem spoštovanju oblikovanja odločitev EU, pa tudi njene avtonomije odločanja. To vključuje možnosti za izboljšanje pravočasne izmenjave informacij, sodelovanje pri usposabljanju in vajah, pa tudi posvetovanja v zgodnji fazi z morebitnimi sodelujočimi partnerji k prihodnjim misijam in operacijam SVOP.
27. Svet pozdravlja znaten napredek pri izvajanju prednostnih nalog EU in ZN za obdobje 2019–2021 na področju mirovnih operacij in kriznega upravljanja, kar se je odrazilo v medsebojni podpori med misijami in operacijami na terenu, pa tudi v okrepljenem sodelovanju, zlasti o vprašanjih, povezanih s pravno državo, policijskim delom ter agendo za ženske, mir in varnost, ter pri obravnavi vidikov v zvezi z nadzorom nad oborožitvijo.

Podpis okvirnega sporazuma med ZN in EU o medsebojni podpori je pomemben korak pri izboljšanju sodelovanja na tem področju. Svet v kontekstu prihodnjih posvetovanj o naslednjem sklopu prednostnih nalog EU in ZN za obdobje 2022–2024 ter na podlagi tretjega poročila o napredku poziva k okrepitvi in prilagoditvi strateškega partnerstva med EU in ZN na področju kriznega upravljanja in mirovnih operacij za obravnavo novih varnostnih izzivov in vrzeli, opredeljenih med krizo zaradi COVID-19, ter nadaljnje povečanje učinkovitosti naših misij in operacij na terenu. ESZD poziva, naj septembra 2021 predstavi predloge za naslednji sklop prednostnih nalog za obdobje 2022–2024.

28. Svet pozdravlja znaten napredek, dosežen pri sodelovanju med EU in Natom od podpisa skupnih izjav iz Varšave leta 2016 in iz Bruslja leta 2018, ter izpostavlja pomen okrepljenega, vzajemno spodbujevalnega in koristnega partnerstva med EU in Natom na področjih v skupnem interesu s splošnim ciljem vzpostavitve pristnega in konstruktivnega odnosa med obema organizacijama. Svet ob upoštevanju skupnih izzivov za evroatlantsko varnost ponovno poudarja pomen okrepljenega sodelovanja med organizacijama za spodbujanje in podpiranje skupnih vrednot in varnostnih interesov. V zvezi s tem potrjuje, da hitro in konkretno izvajanje skupnih izjav in skupnega sklopa predlogov ostaja ključna prednostna naloga EU, ter ponovno poudarja, da sodelovanje med EU in Natom še naprej poteka ob polnem spoštovanju načel preglednosti, vzajemnosti in vključevanja ter avtonomije odločanja in postopkov obeh organizacij. Svet ob bližnji peti obletnici podpisa skupne izjave iz Varšave spodbuja skupna prizadevanja za izvajanje obeh skupnih izjav in skupnega sklopa 74 predlogov v dogovorjenem okviru in v tesnem sodelovanju z vsemi državami članicami in ob njihovi celoviti vključenosti. Poziva zlasti k hitremu napredku v smeri ambicioznega izvajanja novega načrta vzporednih in usklajenih vaj. Ponovno poudarja potrebo po učinkovitem operativnem sodelovanju na skupnih področjih napotitve, zlasti med pomorskim štabom Nata (MARCOM) in operacijo EUNAVFOR Irini, pri čemer poziva k sklenitvi upravnega dogovora na podlagi okvira, vzpostavljenega za operacijo Sophia. Svet poleg tega izpostavlja potrebo po obnovljenih in nadaljnjih prizadevanjih na področjih, kot so politični dialog, vojaška mobilnost, boj proti hibridnim grožnjam, vključno s krepitvijo odpornosti, kibernetске varnosti in obrambe, ter izgradnja zmogljivosti za partnerje.

Poleg tega priznava potrebo po preučitvi možnosti, da bi v vključujočem postopku opredelili nova področja za skupno delovanje, ob upoštevanju pristojnosti EU in institucionalnega ravnovesja. Svet ob tem ponovno poudarja pomen neovirane izmenjave informacij med EU in Natom na vključujoč in nediskriminatoren način za nadaljnjo krepitev sodelovanja med organizacijama na vseh dogovorjenih področjih interakcije z namenom krepitev sinergij in izogibanja nepotrebnemu podvajanju. Svet z zanimanjem pričakuje prihodnje šesto poročilo o napredku, ki ga bosta skupaj predložila visoki predstavnik/podpredsednik Komisije/vodja Evropske obrambne agencije in generalni sekretar Nata. Glede na različno naravo ter različne odgovornosti in članstvo obeh organizacij Svet ob polnem spoštovanju avtonomije odločanja EU opozarja na pomen skladnosti med procesoma razmisleka v okviru EU in Nata.

29. Svet na podlagi upravnih dogovorov med EU in OVSE iz leta 2018 spodbuja razvoj bolj institucionaliziranega sodelovanja med njima na področju preprečevanja konfliktov in kriznega upravljanja.
30. Svet ob ponovnem potrjevanju svojih sklepov o odnosih med EU in ZDA z dne 7. decembra 2020 poudarja, da je močno čezatlantsko partnerstvo ključnega pomena za zagotavljanje naše skupne varnosti, stabilnosti in blaginje ter za prispevanje k njim, pa tudi, da bi morale Evropska unija in Združene države še naprej vzpostavljati tesno sodelovanje in dialog na področju varnosti in obrambe ter še povečati skupna prizadevanja, tudi z okrepljenim, medsebojno dopolnjujočim in vzajemno koristnim strateškim partnerstvom med EU in Natom na področjih skupnega interesa v okviru skupnih izjav iz Varšave iz leta 2016 in iz Bruslja iz leta 2018. Svet pozdravlja objavo elementov, ki se nanašajo na varnost in obrambo, iz skupnega sporočila z dne 2. decembra 2020 o „novi agendi EU-ZDA za globalne spremembe“. Svet na podlagi skupnih vrednot in interesov ter globalnega vpliva opozarja na svojo pripravljenost za reden, vsestranski, strateški politični dialog z Združenimi državami. V tem okviru pričakuje tesnejše in vzajemno koristno sodelovanje in strukturirani dialog v okviru varnosti in obrambe z novo administracijo ZDA na področjih, kot so varnostne in obrambne pobude obeh strani, razoroževanje in neširjenje orožja, vpliv novih in prelomnih tehnologij, kibernetška obramba, vojaška mobilnost, boj proti hibridnim grožnjam, vključno z dezinformacijami, krizno upravljanje in odnos s strateškimi konkurenti.

Na podlagi pomembnega prispevka ZDA in EU k čezatlantski varnosti, tudi z nedavnimi obrambnimi pobudami, bi takšen namenski dialog omogočil tesnejše sodelovanje. Ob močnejši EU na področju varnosti in obrambe bo tudi čezatlantsko partnerstvo močnejše.
